

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

Обн., ДВ, бр. 19 от 2014 г., изм., бр. 35 и бр. 53 от 2014 г.

§ 1. В чл. 57, ал.1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точки 23 и 24 се изменят така:

„23. контролира провеждането на предизборната кампания от доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии, печатните медии и онлайн новинарски услуги;

24. за осъществяване на контрола по т. 23 и установяване на нарушения от доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии, изисква информация от Съвета за електронни медии за извършения специализиран мониторинг, чийто обем и параметри се определят по споразумение между комисията и Съвета за електронни медии, сключено преди откриване на предизборната кампания, независимо от териториалния обхват на програмите; в случай че мониторингът се отнася до доставчик на медийни услуги, който не е с национален обхват, комисията изпраща информацията от мониторинга до компетентната избирателна комисия;”

2. Създава се нова т. 24а:

„24а. за осъществяване на контрола по т. 23 и установяване на нарушения от печатни медии и онлайн новинарски услуги, възлага с конкурс специализиран мониторинг в определен обем и параметри на юридическо лице с нестопанска цел, регистрирано като наблюдател, и изисква своевременна информация за дейността на печатните медии и онлайн новинарски услуги в предизборната кампания.”

§ 2. Създава се нов чл. 177а:

„Редакционна отговорност

177а. (1) Доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии, печатните медии и онлайн новинарски услуги носят редакционна отговорност за съдържанието на разпространяваните от тях медийни услуги, свързани с

предизборната кампания, като не допускат накърняване на правата и доброто име на другото, призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността.

(2) Доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии, печатните медии и онлайн новинарски услуги не носят отговорност за разгласени сведения и за тяхното съдържание, когато те са:

1. получени по официален ред;
2. цитати от официални документи;
3. точно възпроизвеждане на публични изявления.

(3) При цитиране на документи не се допускат изменения.

(4) Новините като информационни факти трябва да бъдат разграничавани от коментарите към тях.”

§ 3. В чл. 179 се създават алинеи 2 и 3:

„(2) Доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии публикуват на своята интернет страница заедно с условия, ред, време и тарифи за платено отразяване на предизборната кампания избрания от тях визуален, звуков или аудио-визуален знак за обозначаване на платеното съдържание.

(3) Знакът задължително включва надпис или звуково съобщение „Платен материал”.”

§ 4. Създава се нов чл. 186а:

„Платени и безплатни форми

Чл. 186а. По време на предизборната кампания печатните медии и онлайн новинарски услуги могат да използват платени и безплатни форми на отразяване на предизборната кампания на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати.”

§ 5. Чл. 187 се изменя и допълва така:

1. Досегашният чл. 187 става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Печатните медии и онлайн новинарските услуги предоставят едни и същи условия, ред и цени на всички партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали кандидати за платено отразяване на предизборната кампания, които се обявяват на интернет страницата им не по-късно от 40 дни преди изборния ден и се изпращат незабавно на Сметната палата и на Централната избирателна комисия. Заплащането се извършва предварително.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Печатна медия или онлайн новинарска услуга, която не обяви в указания срок условия, ред и цени за платено отразяване на предизборната кампания няма право да сключва договори за платено отразяване с политически партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали кандидати.”

§ 6. Създава се нов чл. 188а:

„Забрана за търговска реклама

Чл. 188а. В търговска реклама се забранява да се отправят политически внушения в полза или във вреда на една или друга партия, коалиция или инициативен комитет или кандидат.”

§ 7. В чл. 198 се създава нова ал. 7:

„(7) Търговски доставчик на аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, който не обяви в срок условията за платено отразяване на предизборната кампания, няма право да сключва договори за платено отразяване с политически партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали кандидати.”

§ 8. Чл. 200 се изменя и допълва така:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) При нарушаване на реда за провеждане на предизборната кампания от печатните медии, онлайн новинарските услуги и доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии партиите, коалициите и инициативните комитети, организациите, регистрирали наблюдатели – чрез лицата, които ги представляват, или чрез упълномощени от тях лица, както и гражданите могат да подават сигнал или жалба в срок до 24 часа след констатиране на съответно нарушение на реда за провеждане на предизборната кампания.

(2) Жалбата се подава до:

1. Централната изборителна комисия за доставчик на медийни услуги – обществена и търговска електронна медия с лицензия или регистрация с национален обхват, национална печатна медия и онлайн новинарски услуги, както и когато нарушението е извършено в повече от един изборен район;

2. районната изборителна комисия или общинската изборителна комисия по седалището на доставчика на медийни услуги – обществена и търговска електронна медия, когато доставчикът има лицензия или регистрация с регионален или местен обхват, или регионалната печатна медия.”

2.Алинеи 4 и 5 се изменят така:

„(4) Компетентната избирателна комисия разглежда сигнала или жалбата в срок до 24 часа от получаването им, а в изборния ден – незабавно, и постановява решение.

(5) При нарушаване на реда за провеждане на предизборната кампания от доставчиците на медийни услуги – обществени и търговски електронни медии, печатните медии и онлайн новинарските услуги компетентната избирателна комисия може да предприема действия срещу нарушителите и по своя инициатива.”

3. Създава се нова ал. 6:

„(6) Компетентната избирателна комисия регистрира сигнала или жалбата в публичен електронен регистър незабавно след получаването им и своевременно публикува своето решение, като отразява движението по административното производство до окончателното произнасяне на съда.”

§ 9. Създава се нов чл. 474а

„Нарушение на забраната за сключване на договори за платено отразяване

Чл. 474а. Който наруши забраната на чл. 187, ал. 2 и чл. 198, ал. 7 за сключване на договори, се налага имуществената санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.”

Вносители:

Мартин Захариев

Мая Манолова

Стефан Данаилов

МОТИВИ

По време на предизборната кампания медиите не са просто важен посредник между избирателите, партиите, коалициите и независимите кандидати. Те формират общественото мнение и поради това е особено важно да се открие тяхната редакционна отговорност в целия изборен процес.

Гарантирането на прозрачността на тяхното финансиране и на взаимодействието им с партиите, коалициите и независимите кандидати по време на предизборната кампания е един от основните принципи на демокрацията.

Изборният кодекс, обн, ДВ, бр. 19 от 2014 г., прави сериозна крачка напред в създаването на една ефективна регулация на медийните услуги и активност в изборния процес. Това е в отговор на очакването на гражданите медиите не просто да са активни, но и да са работещи за каузата на демократичния изборен процес, да дават възможност за достоверно информиран политически избор на гражданите, да извеждат политиците в публичен диалог, който не винаги е удобен за тях.

Кодексът е в унисон с претенцията на политиците медиите да са мост между тях и избирателите, партньор в тяхната политическа кауза, да позволяват тиражиране на критичност спрямо опонентите им. В съответствие с изричното изискване медиите да не дискриминират малките и периферните партии, както и нововъзникващите партийни формации.

В същото време стават очевидни някои пропуски, отделни неясноти и липса на синхрон в нормите на Изборния кодекс.

Констатираните дефицити по време на Евроизбори 2014 г. налагат изравняването на административно-правния статус на печатните медии и онлайн новинарските услуги с обществените и търговските електронни медии – лицензираните или регистрираните обществени или търговски доставчици на аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги в няколко основни аспекта. Сред тях са редакционната отговорност, съдържанието и представянето на платените и безплатните форми, прозрачността във финансирането на всички медии по време на предизборната кампания, осъществяването на контрол при спазването на Изборния кодекс.

Предоставена е възможност на наблюдателите и гражданите да подават сигнали и жалби за извършени нарушения, като по този начин се отговаря на очакванията на обществото да осъществява контрол върху провеждането на изборите.

Вносител:

Мартин Захариев

Мая Манолова

Стефан Данаилов